

ספק אכל חלב פרק רביעי כריתות

מסורת הש"ס

(א) שבעות יד; (ב) נמשנה
שמשניות איתא ר"ש שזיר ור"ש
אומרים וכו' וכן איתא לקמן כ.],
(ג) [הוריות ה.], (ד) שבעות יח:
הוריות ה. (ה) הוריות ה. (ו) ס"י,
(ז) אמתא, (ח) ויעי' מוס' סנהדרין
ס: ד"ה להגביה],

תורה אור השלם

1. או נפש אשר תגע בכל דבר
טמא או בנבלת חיה טמאה או
בנבלת בהמה טמאה או
בנבלת שרץ טמא ונעלם ממנו
והוא טמא ואשם: ויקרא ה ב
2. או הודע אליו חטאתו אשר
חטא בה והביא את קרבנו
שעיר עזים וקרבתמים:
ויסור ד כג

הגהות הב"ח

(א) במשנה שאני אומר מנא?
מלאכה עשה וכו' ואינו יודע
מאי שנא? (ב) שם ר"ה יאושע
פוטרי א"ר יהודה ממנהיג
פפטר: (ג) רש"י ד"ה ואפי' וכו'
ודלית הס"ד ואח"כ מ"ה
הילוכו בשני כו' נבמסא
אחמימי שכן: (ד) ד"ה ורבי
יאושע וכו' נבמלא מדכתיב
אשר:

מוסף רע"י

וְסוֹמְאָה דְּבַעֵי בַחֲמַלָּה וּבִסְקוֹ לֹא מִפְּסַק
אֵלֶּה מִסְתָּךְ מִרִי וְעַלֵּם דְּלִמְדָּךְ בְּפִ"ק
בְּצִינְוֹת (ד. ק. 7.) בְּרַתְנָ"י חֲזַל וְעוֹסֵר
לְפָנֵי. וְכַסְבּוֹר שֵׁינֵךְ שׁוֹמֵן הִיבְרָא:
אֲשֶׁר נָדָה וְאֲחֻסוֹ עִמּוֹ בְּנִיב. אֲשֶׁר
עַל הָאֵחָת כַּסְבּוֹר וְזוֹ אֲשֶׁר וְכַסְבּוֹ
שְׁטוֹרֵהָ הִיא וְנִמְלָא שְׁשֻׁמּוֹ הִיבְרָא:
וְעוֹד סָפֵק עַל אִיזוֹ מִן בָּא: וְר'
יְהוֹשֻׁעַ פּוֹרֵט. מִפְּרַשׁ בְּמִנְרָה (ו) אֲשֶׁר
חֲטָא בָּהּ עַד שִׁיּוּדָה לֹא בָּמָה חֲטָא:
אוֹ שֶׁעָשָׂה. מִלְּאֲכָה שִׁבְחָת וְאִיזוֹ יוֹדֵעַ
אִיזוֹ מִלְּאֲכָה עָשָׂה אִם חֲרַם אִם זָרַע:
חָף מֵאֲכָס חֲלוּי. מִפְּרַשׁ בְּנִיב (מ"ב) אֲשֶׁר
נִחְלָקוּ. ר' אֲלִיעֶזֶר דִּלְמָר לֹא בְּעִינִי
שִׁדְעַת בְּמָה חֲטָא (ו) וְר' יְהוֹשֻׁעַ דִּלְמָר
בְּעִינִי שִׁדְעַת בְּמָה? אֲלִיעֶזֶר:
שְׂוֹא יוֹ מֵאֲס חֲטָא. כְּגוֹן שְׂמִי שְׂוֹמֵן
עַל דְּבַר
שֶׁ מִינִי אֲחָד לִפְנֵי וְלֹא דִלְמָר אִם מָה
לָקַח אִם מוֹה: **שְׂוֹא חֲזִיב** שְׁטֵר
יֵדַע בְּמָה חֲטָא אִיזוֹ מִלְּאֲכָה:
שְׂבָלְקִיעַת מֵאֲכָס חֲטָא: **עַל מֵה נִחְלָקוּ**
עַל דְּבַר מֵאֲס שְׂוֹמֵן שְׂמִי שְׂוֹמֵן. כְּגוֹן
סָפֵק קִלְר סָפֵק טַחֵף אִם יָמִי סָפֵק
חֲמִישִׁם סָפֵק עַנְשִׁיב כְּגוֹן בְּמִנְרָה לֹא
וְעַשָׂה אִתּוֹ ז' דְּבָה דְּכַמְצִיב קִבְרָא עִין
אֲרִידֵעַ בְּר' חֲתַחֲטָא (י) הִיא לִי יְהוֹשֻׁעַ עַד

שיטה מקובצת

אָ וְהָיָה וְשָׁנָה וּטְבֵל: ט חַיִּיב
וְדַמְאֵי חַיִּיב: ג כִּדְיָעָה קָא סִלְקָא
דַּעֲתִין אוֹת כ' נִמְחֵק: ו ז מִקְצַת
מִלְאכָה עֲשֵׂה: טן שְׁהוּא מִשּׁוּם
שֵׁם אֶחָד: ון עַל מָה נִחְלָקוּ (אֵלָא
בְּדַבְרִי) [עַל דְּבַר] כו'. פ"ה כְּגוֹן
סִפֵּס (אִפְּה) [מִצָּר] סִפֵּס טַחֲזוּ וְכוּ

הוא אכל חדר וחדר כניסה
ליכא ידיעה ודאית בתחלה
בסוף והעלם בנתיים ות"ק
יפא. בתרתי קמייטא בתמיה

רבי שמעון פוטר בוז ר"ש בן יהודה פוטר
בכולן משום רבי שמעון ואפילו בקמייתא אמר
רבא הכא במאי עסקין כ"נון שהלך בראשון
ובשעת הלילכו בשני שכח שהלך בראשון
ובחא פלגי ת"ק סבר מקצת ידיעה כידעיה
דמאי ור"ש סבר מקצת ידיעה לאו כידעיה
דמאי אמר רב הלך בראשון ונכנס והיהוה
ט וטבל וחלך בשני ונכנס חייב ו כמאי חייב
הא לא הוי ליה ידיעה אמר ריש לקיש הא
מני רבי ישמעאל היא דלא בעי ידיעה בתחלה
רבי יוחנן אמר אפילו תימא רבנן כאן עשו
ספק ידיעה כידעיה ט סלקא דעתך כאן עשו
והוא אדרב' לכן התורה כולה קשיא דרבי
יוחנן אדרבי יוחנן קשיא דריש לקיש אדריש
לקיש בשלמא דר' יוחנן אדר' לא קשיא
כאן עשו אבל בכל התורה כולה לא מאי
טעמא הכא גבי טומאה כתיב יונעלם ממנו
והוא טמא ידיעה דאית בה נמי ספק חייב

אדמוקמות כרבי ישמעאל^א יוֹקמה רבבי. וז"ל על כרחך דלחא
 כרבי ממנ לחס כן בלא קשיא דריש לקיש אדרייל
 מצי למספר לוקמה כרבי ומטעם ידיעת בית רבו ומש"ה חייב דהוא
 ליה ידיעת בית רבו ורבו סבר שמה ידיעה אלא הכי פריך אדמוקמת
 ליה כרבי ישמעאל ומוטעם ליה בלא

ידיעה כלל לוקמה כרצו ובידיעה
מקלת כמו ידיעה ספק דקדק רבי
שמה ידיעה: **היא** מתניין **היא** רתנן
זבא ורסקה הכי ר' שמואל מווארודין
והכי מוכח מהאי מתנינן דמיידי
דדרי שמעאל לא צעי ידיעה בתחלה
לעולם אימא נך דצעי יו אי משום
דמפיק וועלט וועלט דלרשא אחרית
לא חזין רבי דקדק ידיעה צריכי
שמה ידיעה וצעי ידיעה בית רבו א"ג
דמפיק וועלט וועלט להעלט טומאה
והטעם מקדש כמו דאז ומכל מקום
צעי ידיעה בית רבו מהא שמעאל וועלט
מכלל שידע דבר ויש לומר בשלמא
רבי אשכחנא בעלמא דצעי ידיעה בית
רבו א"ג גבי מקדש וטומאה נמי צעי
לה אכל רבי שמעאל לא אשכחנא בשום
דוכתא דצעי ידיעה בית רבו יו ועוד
יש לומר א"כ הוה ליה לנמרד בחדלי
וועלט מכלל שידע כדכר:

בולח כתיב^א וא הורע אליו חטאתו אי אית ליה ידיעה
ל קשיא אדמוקים לה כר' ישמעאל לוקמה כרבי הא
לא בעי ידיעה בתחלה הא מתניתין היא^ב דתנן רבי
ונעלם^ג [ממנו] שתי פעמים להחייב על העלם מומאה
דיוק סלקא דעתך אמינא מקרא לית ליה מוגמרא
ונותר לפניו ואכל אחד מהן ואינו יודע איזה מהן אכל
ונותר בבית שגג באתת מהן ואינו יודע באיזה מהן שגג
עשה מלאכה בין השמשות ואינו יודע באיזה מהן עשה
חט זרבי יהושע פטר א"ר יוסי לא נחלקו על העושה
שהוא פטור שאני אומר מקצת^ד ^ה עשה היום ומקצת
מחר על העושה מלאכה בתוך היום ואינו יודע אם בשבת
או על העושה ואינו יודע מעין איזו מלאכה עשה
חטא זרבי יהושע פטר א"ר יהודה פטורו היה רבי
יטא^ו ר' שמעון ור' לשמעון שזורי אומרם לא נחלקו על
ד שהוא חייב^ז על מה נחלקו על דבר שהוא משום ב'
יחייב חטאת זרבי יהושע פטר א"ר יהודה אפילו נתכוון
ביום ענבים וליקט תאנים שחורות וליקט לבנות לבנות
יחייב חטאת זר' יהושע פטר^ח ^ט [אמר ר"ש] תמיהני אם
למה נאמר אשר חטא בה^י פרט למתעסק: גמ' תניא
אי חלב אכל חייב אי נותר אכל חייב אי אשתו גדה בעל
ב אי בשבת עשה מלאכה חייב אי ביה"כ עשה מלאכה
ישע הרי הוא אומר אשר חטא בה עד שיודע לו
י האי בה מאי עביד ליה מיבעי ליה^י פרט למתעסק
מתעסק

[illegible][illegible][illegible][illegible]

עין משפט
נר מצוה

י"ב א מ"י פ"ח מהל' שגגות
 הלי' ו:
 ב [מ"י שס הלי' א ב]:
 ב ג מ"י פ"ב מהל' שגגות הלי'
 ג ופ"ח הלי' ה:
 כ"א ד מ"י פ"ח שס הלי' ה:

רבינו גרשום

[illegible][illegible]

שגגה לא היה אלא חתיכה אחת
(ר' מאיר מחייב. מ"מ דמציקרא
היו ב' חתיכות ואקבע איסורא:
השני לא מן הדין. חייב דהא
בשעת אכילתן לא היו ב'
חתיכות: אלא שאם אתה אומר
פפטר השני קבעתה הראשון
כחטאת. (שהיו א' [שהיו דא']
בין השני פטור ש"מ הוא אכל
חתיכת השומן וחברו אכל חתיכה
של חלב וחייב חטאת ואינו כן

[illegible]

דברי רבינו אלו אינו מוזן לנאמרה פשוט דהטעם לרבנן משום דבעינן מנות או דבעינן דיה' איקבע איסורא אכל הטעם שכתב רבינו משום דלא הו' ודעו כרת תמיה דל"כ בנחמיה מחשיב חמיכות נמי וע"כ דהכוונה הוא דבעינן שיהאכל דבר שעל וודאי איכא כרת והדבר ז"ע. (ג) עד כאן